

Voorzitter

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat vereenvoudigde voedingswaarde-declaratie een belangrijk middel is om de consument te helpen bij het maken van de gezonde keuze;

overwegende dat consumenten behoefte hebben aan een eenduidig systeem voor vereenvoudigde voedingswaardedeclaratie, bij voorkeur in heel Europa;

overwegende dat momenteel in Brussel onderhandeld wordt over een EU-ontwerpverordening voedselinformatie aan de consument, waarin harmonisatie van gezondheidsinformatie wordt nagestreefd;

overwegende dat als gevolg van uitstel van stemming in het Europees Parlement een EU-besluit over duidelijker voedsel-etiketten minimaal een jaar vertraging heeft opgelopen;

verzoekt de regering, zich in EU-verband in te zetten voor een Europees gezondheidslogo, en in afwachting daarvan te bezien of de huidige nationale systemen kunnen worden geharmoniseerd, en daarbij uit te gaan van het oordeel van onafhankelijke voedingsdeskundigen en wetenschappers over de te hanteren criteria,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is ondertekend door de leden Wiegman-van Meppelen Scheppink, Schermers, Van der Vlies en Zijlstra. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 12 (31532).

Ik stel vast dat wij nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Schermers c.s. (31532, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Schermers/Wiegman-van Meppelen Scheppink (31532, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink c.s. (31532, nr. 11).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink c.s. (31532, nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van

de fractie van de PVV tegen deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over een aangehouden motie**, ingediend bij de interpellatie-Roemer over **problemen bij het CBR**, te weten:

- de motie-Roemer over het met rijkscholen bespreken van het convenant (31888, nr. 2).

(Zie vergadering van 12 maart 2009.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het verslag van een algemeen overleg over begrotingsexperimenten en aanverwante onderwerpen (31865, nr. 2).**

De beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: "Aanverwante onderwerpen" klinkt angstaanjagend, want dit kunnen heel veel dingen zijn, terwijl wij slechts een halfuur hebben voor dit onderwerp.

□

De heer **Mastwijk** (CDA): Voorzitter. Ik kan u geruuststellen: het is bepaald niet ingewikkeld wat ik vandaag ga brengen.

Het algemeen overleg ging over de experimenten die de Kamer op gang heeft gebracht na voorstellen van de commissie voor de Rijksuitgaven en na overleg met de Algemene Rekenkamer. Dit alles was bedoeld om de begrotingen en de jaarverslagen kwalitatief gezien op een hoger plan te brengen, met als belangrijkste doelstellingen het versterken van de rol van de Kamer als controleur van de regering en het versterken van het budgetrecht van de Kamer.

De ervaringen met die experimenten zijn tot nu toe redelijk positief. Ze lopen door tot en met de jaarverslagen over 2009, en worden dan medio 2010 verder geëvalueerd.

De pilot BLS bij het departement LNV was een uitvloeisel van een breed gedragen motie uit juni 2004. In deze motie werd de regering verzocht om uiteindelijk rijksbreed over te schakelen naar het baten-lastenstelsel. De voors en tegens zijn tijdens het AO uitgebreid gewisseld.

De minister zei tijdens dit AO dat het kabinet het baten-lastenstelsel niet categorisch afwijst en stelde voor om de pilot samen met de begrotingsexperimenten medio 2010 verder te evalueren. Mijn fractie kan daar op zich mee leven, op voorwaarde dat wij de pilot dan op een degelijke manier evalueren. Naar mijn mening is dat noodzakelijk. Ik voel mij in mijn mening gesterkt door

Mastwijk

niet-onbelangrijke instituten zoals de Algemene Rekenkamer en het NIVRA.

Om die evaluatie een volwaardige evaluatie te laten zijn, heb ik een aantal randvoorwaarden die als kader kunnen gelden, in een motie gevat.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het beleid rond verslaggeving en verantwoording de afgelopen jaren vooral is gericht op het beter in beeld brengen van middelen en de verwachte respectievelijk gerealiseerde maatschappelijke effecten;

overwegende dat de begrotings- en verantwoordingsexperimenten, de beleidsdoorlichtingen, en de keus om al dan niet rijksbreed over te stappen op een baten-lastenstelsel (BLS) daarbij een belangrijke rol spelen;

overwegende dat de experimenten rond begrotingen, jaarverslagen en beleidsdoorlichtingen worden geëvalueerd in de tweede helft van 2010 en dat dan ook de evaluatie van de pilot BLS bij het departement van LNV opnieuw aan de orde zal komen;

verzoekt de regering, ter voorbereiding van bedoelde evaluatie tijdig in beeld te brengen wat de ontwikkelingen in andere landen zijn op het gebied van BLS, in kaart te brengen wat de reële kosten zijn van een rijksbrede invoering van BLS, inclusief kosten van opleidingen en mogelijke aanschaf van software, en in beeld te brengen wat de verschillen zijn tussen het kasverplichtingenstelsel en het baten-lastenstelsel voor wat betreft het rapporteren richting Europa;

verzoekt de regering tevens, hierbij de Algemene Rekenkamer en andere instituten, waaronder het NIVRA, nauw te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Mastwijk. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 3 (31865).

De heer **Irrgang** (SP): Voorzitter. Ik vervang mijn collega Bashir, die namens mijn fractie het woord heeft gevoerd in het algemeen overleg.

In het kader van de begrotingsexperimenten wordt voorgesteld om de beleidsdoorlichtingen, een soort evaluaties van bepaalde beleidsprogramma's, mee te sturen met de jaarverslagen. De afgelopen jaren is juist sprake van een trend om tijdens Verantwoordingsdag meer op hoofdlijnen te debatteren. De beleidsdoorlichtingen raken op zo'n moment ondergesneeuwd door de jaarverslagen en door de rapporten van de Algemene Rekenkamer.

Tijdens het AO heeft de SP de minister gevraagd om in overleg te treden met de Kamercommissies over de keuze van de onderwerpen voor de beleidsdoorlichtingen en de gewenste publicatiemomenten hiervoor. De minister gaf daarbij aan dat hij de beslissing hierover aan de Kamer wil overlaten. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Kamer en de regering de wens hebben uitgesproken om tijdens Verantwoordingsdag meer op hoofdlijnen te debatteren;

constaterende dat de beleidsdoorlichtingen ondergesneeuwd raken bij andere stukken op Verantwoordingsdag;

verzoekt de regering, in overleg te treden met de Kamercommissies over de keuze van de onderwerpen en gewenste publicatiemomenten van de beleidsdoorlichtingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Irrgang en Bashir. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 4 (31865).

Minister **Bos**: Voorzitter. Ik laat het oordeel over beide moties graag over aan de Kamer. Dat betekent dat ik er prima mee kan leven als de Kamer ze zou aannemen.

In de eerste motie, van de heer Mastwijk, worden een aantal verzoeken onder woorden gebracht, waarvan een deel al was toegezegd. Er zijn nog een aantal elementen aan toegevoegd die wij bij het verder informeren van de Kamer kunnen betrekken. De enige opmerking die ik wil maken – de heer Mastwijk kent mijn mening op dit punt – is dat de betrokkenheid van het NIVRA uiteraard akkoord is maar dat wij wel een eigen afweging zullen moeten maken bij wat wij wel en niet willen doen. Verondersteld mag worden dat het NIVRA hierin een zeker eigenbelang heeft. Dat doet verder niets af aan het feit dat wij de relevante expertise van dit instituut gaarne betrekken bij de verdere afwegingen.

Ook de motie van de heer Irrgang en de heer Bashir kan door ons worden uitgevoerd, als de Kamer haar zou aannemen. In essentie wordt in de motie gevraagd om te overleggen met de Kamercommissies. Ik geef wel in overweging dat het feit dat de beleidsdoorlichtingen op dit moment tegelijk met de jaarverslagen naar buiten komen, in zekere zin een wens was van de Kamer. Het betekent dat het praten over de effectiviteit van beleid, zo veel mogelijk wordt geconcentreerd op één moment in het jaar. Als je dat uit elkaar trekt, dreigt een zekere fragmentatie van het debat over de effectiviteit van beleid. Maar goed, het is uiteindelijk aan de Kamer om daarover zelf een oordeel te hebben. Indien mij na het

Bos

aannemen van deze motie het verzoek bereikt om daarover met de Kamercommissies in overleg te treden, dan doe ik dat graag.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor de antwoorden. De stemming over de moties is volgende week dinsdag. Er is al gebeld voor het volgende onderwerp. De heer Mastwijk had gelijk: ik maakte mij zorgen om niets. Als de betrokkenen er allemaal zijn, kunnen wij doorgaan met het spoeddebat over de kinderbijslagfraude.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **spoeddebat** over **kinderbijslag-fraude**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister voor Jeugd en Gezin en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van harte welkom.

□

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Wij weten dat niet-westerse allochtonen een extreem groot beroep doen op onze sociale voorzieningen zoals bijstand en kinderbijslag. Hierbij wordt ook nog eens zwaar gefraudeerd. De GPD-bladen onthulden enige tijd geleden informatie uit een intern rapport van de Sociale Verzekeringsbank. Hieruit bleek dat er in maar liefst 54% van de in Marokko onderzochte gevallen onrechtmatigheden zijn vastgesteld bij het ontvangen van meervoudige kinderbijslag. Dat is dus bij meer dan de helft. In Turkije lag dit percentage op 31. Deze zwendel van Marokkanen en Turken met kinderbijslag is een schandaal van de eerste orde. Die moet nu worden aangepakt. De fraude en problemen met kinderbijslag voor allochtonen etteren namelijk al jarenlang door. De export van kinderbijslag naar niet-EU-landen is wat de PVV betreft sowieso niet goed, maar nu wij weer eens geconfronteerd worden met gesjoemel rond in Marokko en Turkije wonende kinderen, vindt de PVV dat er gewoon moet worden gestopt met het sturen van kinderbijslag naar die landen. De PVV roept het kabinet op om daar zo snel mogelijk zorg voor te dragen.

De zwendel met kinderbijslag is laatst ook behandeld tijdens het vragenuurtje. Op mijn vraag of de fraudeurs ook strafrechtelijk worden aangepakt, was het antwoord dat dit niet het geval is. Dit is echt ongelooflijk. Voor Marokkanen en Turken is Nederland kennelijk een groot Holland Casino. Met ons belastinggeld kunnen ze met plezier ongestraft een fraudegokje wagen. Het ergste dat hun kan overkomen, is dat zij het gesjoemelde bedrag terug moeten betalen, geld waar zij toch al geen recht op hadden. Dit is natuurlijk te zot voor woorden. Ik wil van het kabinet de garantie dat de fraudeurs niet wegvaren met dit wangedrag. Ik wil ook de garantie dat zij alsnog strafrechtelijk worden aangepakt. Overigens wil ik ook de garantie dat elke te veel betaalde eurocent teruggevorderd wordt. Bovendien is het in de visie van de PVV-fractie niet meer dan logisch dat wie met kinderbijslag fraudeert, nooit meer een cent kinderbijslag mag ontvangen. Ik krijg hierop graag een reactie.

Ik vraag ten slotte waarom deze grootschalige fraude niet bekend is gemaakt. De SVB heeft die niet eens in de jaarrapportage opgenomen! Wordt soms nog steeds gedacht dat je wangedrag van allochtonen oplost door dat te verzwijgen, door misstanden onder de pet te houden? Staat het integratiebeleid nog steeds in het teken van het wegmoffelen van problemen? Ik krijg hierover graag opheldering.

□

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Mensen die misbruik maken van gemeenschapsgeld, mensen die stelen van de gemeenschap, moeten hard worden aangepakt, of het nu falende managers in de zorg zijn, graaiende bankiers of mensen die frauderen met kinderbijslag. Het is de taak van de staatssecretaris en de minister om fraude met kinderbijslag te voorkomen, te bestrijden en te bestraffen.

Op 12 maart jongstleden dacht ik dat het best goed ging, al kon het beter. De SVB bracht toen jubelend het persbericht naar buiten dat dankzij slimmer werken het aantal fraudegevallen was gedaald. De volgende dag berichtte de media, de GPD, uit een geheim rapport over fraude met dubbele kinderbijslag voor uitwonende kinderen in Marokko en Turkije.

Prompt daarop verscheen de SVB met een nieuw bericht, namelijk dat men sterke vermoedens had van fraude op grote schaal in Marokko en Turkije en dat men scherper zou gaan controleren. Dit alles stond dus niet in het jaarverslag waarover een dag eerder was bericht, noch heeft de Kamer de informatie ontvangen die uit het rapport naar voren is gekomen. Waarom? Want fraude moet toch worden bestraft? Waarom is, in overleg met de staatssecretaris, zo heb ik begrepen, besloten om dit rapport en deze informatie achter te houden?

Uit het rapport van de SVB, dat gisteren pas openbaar is gemaakt, blijkt dat een vermoeden van fraude bestaat van in totaal 150 onderzochte gevallen in Marokko, in 54% van de onderzochte gevallen, en dat van de 88 in Turkije onderzochte gevallen bij 27% sprake is van fraude. Er wordt opgegeven dat de kinderen intrekken bij de familie, maar in werkelijkheid blijkt een van de ouders bij het kind in het buitenland te wonen. Het zou gaan om een bedrag van enkele honderdduizenden euro's. Ik vraag de bewindspersonen wat nu de daadwerkelijke omvang is van de fraude met kinderbijslag in het buitenland, in het algemeen en specifiek in deze landen, Turkije en Marokko.

De inhoud van het rapport vind ik misschien nog wel het meest vreemd en schokkend. Daaruit blijkt dat heel simpele controles, van verblijf, van gegevens van ouders, een prestatieplicht, gegevens van de autoriteiten in Marokko en Turkije, niet worden gevraagd alvorens de uitkering goed te keuren. Hoe kan dit soort cruciale informatie nu geen onderdeel uitmaken van de standaard werkwijze van de SVB? Waarom is dit in al die jaren dus tot nu toe niet gebeurd? Gaan de bewindslieden die criteria aanscherpen en toepassen? Wat doen zij met de andere aanbevelingen uit het rapport?

Dit is inderdaad niet de eerste keer dat er wordt gesproken over fraude met kinderbijslag in Marokko en Turkije. Sinds 2000 is er al verscheidene keren sprake geweest van fraudegevallen.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Begrijp ik het goed